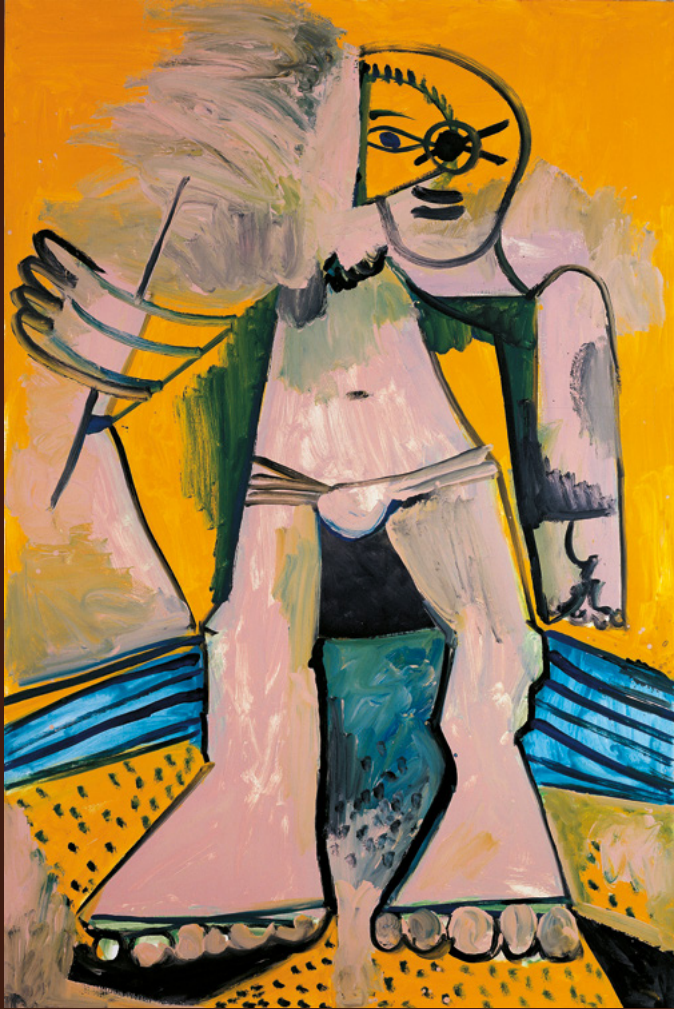

Undervisningsmateriale

Pablo Picasso, Baigneur debout / Standing Swimmer, MoUGINS, August 14, 1971, Fundación Almine y Bernard Ruiz-Picasso, Madrid.
© Succession Picasso / VISDA 2026 / FABIA Photo: Marc Demage

KUNSTEN

09.05.26 –
06.09.26

Late Picasso

Museum of
Modern Art
Aalborg

Til underviseren

Kære underviser. Her er et undervisningsmateriale, som vi håber vil give dig og dine elever en god oplevelse i Kunstens udstilling *Late Picasso*. Undervisningsmaterialet og opgaverne kan varieres og tilrettes, så de passer til alle alderstrin. Materialet kan bruges, som en voksenstyret tilgang til udstillingen eller afhængig af alder og niveau, kan eleverne arbejde mere selvstændigt med undervisningsmaterialet. Første del af undervisningsmaterialet består af informationer, som du kan videreformidle til eleverne inden besøget. Her får du og eleverne viden om kunstneren og om udstillingen, hvilket klæder jer på til besøget. I anden del, er der en række dialogbaserede opgaver, som I kan arbejde med og ud fra på jeres besøg. Til slut er der en række idéer og konkrete opgaver, I kan bruge efter jeres besøg til at arbejde videre med udstillingen

God fornøjelse!

2

Forberedelse til besøg på Kunsten og booking

Picasso var og opfattes stadig som en af verdens største kunstnere, og vi forventer mange besøgende i udstillingen *Late Picasso*. Derfor skal du booke tid i udstillingen inden besøget. Dette gør du på hjemmesiden ved at gå ind under fanen Læring og finde det rette forløb. Du kan sikre dig en tid i udstillingen med en formidler ved at booke et Skræddersyet Dialogbaseret læringsforløb (50 min.) Hvis du booker et Besøg på egen hånd, kan vi først

behandle din anmodning én uge før besøget efter først-til-mølle-princippet, med de resterende tider der måtte være. Hvis I er tilmeldt Pablo Power, kan I bruge dette materiale, som forberedelse til jeres to-timers besøg på Kunsten.

Vær opmærksom på, at der ikke kan bookes plads til madpakkespising, men I må meget gerne spise madpakker i Kunstens Skulpturpark.

Regler Gør eleverne opmærksomme på følgende, så alle får en god oplevelse på Kunsten:

- Vær med til at passe godt på kunstværkerne. Hold en meters afstand.
- I skal gå i samlet flok rundt på museet og i udstillingen og bevæge jer roligt.
- Vær bevidste om, at I som flok ikke forstyrrer museets øvrige gæster.
- Klassens underviser har ansvaret for gruppen.
- Det er ikke tilladt at spise eller drikke i udstillingen.

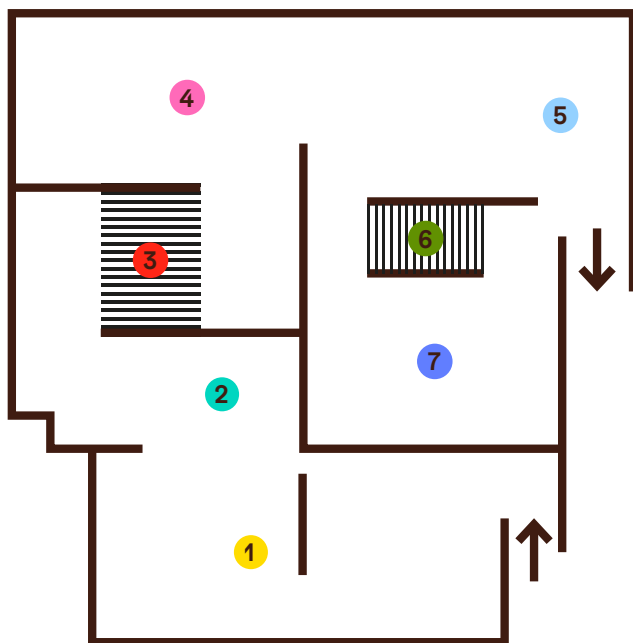
De dialogbaserede opgaver, der indgår i dette undervisningsmateriale, er skabt med udstillingens opbygning i mente. Det vil sige, at de er tilknyttet de steder i udstillingen, hvor der er bedst plads til, at større grupper kan gøre hold. Hvis I vil arbejde med andre værker eller temaer, så vær opmærksom på, at ikke alle steder i udstillingen er oplagte til dette.

Om udstillingen

I udstillingen *Late Picasso* oplever I kunst fra Pablo Picassos (1881-1973) sidste leveår i 1960'erne-1970'erne.

Pablo Picassos sidste leveår var præget af en umættelig skaberkraft. Picasso malede med rå energi og en næsten barnlig nysgerrighed. De brede, ubekymrede penselstrøg og de kraftfulde farver vidner om en kunstner, der søgte nye og eksperimenterende måder at udtrykke sig på. Han vendte tilbage til motiver fra sit lange liv – selvportrætter, kampberedte musketerer, kærlige par – og reflekterede over alderdom, død, kærlighed og kreativitet.

Udstillingens opbygning

4

Udstillingen *Late Picasso* viser værker fra de sidste 10-15 år af Picassos liv. Udstillingen er lykkedes ved et samarbejde mellem Kunsten og Louisiana samt andre nordiske museer, og er den mest omfattende udstilling af Picassos sene værker i Norden, der er vist de seneste 40 år.

- 1 Første rum - ankomst**

Fotoserien *Et portræt af et portræt* (1957) af David Douglas Duncan, der har fotograferet Picassos arbejde med maleriet *Kvindehoved* (1957), som udstilles sammen med fotoserien.
- 2 Selvportrætter/Portrætter**

Første tema - en række selvportrætter af Picasso. Herefter portrætter, hvor Picasso rekonstruerer og dekonstruerer hoveder gennem form og komposition.
- 3 Overdækket rum - Keramik**

Samling af Picassos keramik. Picasso eksperimenterede med keramik over flere årtier og i denne periode malede han mange ansigter og fugle på de keramiske værker.
- 4 Nøgenmodeller**

Næste tema er *Maler og model*. I en række malerier vender Picasso tilbage til et klassisk kunsthistorisk tema: Maleren, der gør brug af en (ofte nøgen og kvindelig) model.
- 5 Musketerer**

En gruppe af værker, der er inspireret af tv-serien *De tre musketerer*. Dette tema gjorde det muligt for Picasso at arbejde med maskering og identitet.
- 6 Overdækket rum - Grafik**

En række grafiske værker fra serien *Célestine*. Disse udførte Picasso i slutningen af 1960'erne efter et alvorligt sygdomsforløb. Motivet der går igen i denne serie grafiske værker er 1500-tals skuespillet *La Celestina*.
- 7 Menneskelige møder**

I den sidste del af udstillingen ses værker under overskriften *Menneskelige møder*. I de senere år reflekterer Picasso over relationer, familie, kærlighed og menneskelige møder.

Om Pablo Picasso

Pablo Picasso (1881-1973) er en af de mest indflydelsesrige kunstnere i moderne tid. Picasso blev født i Spanien, i en borgerlig, men ikke særlig velhavende familie. Picasso hadede at gå i skole og måtte kæmpe med ordblindhed og med tabet af sin lillesøster, som døde som 7-årig. Picasso lærte at tegne af sin far og han bestod allerede som 10-årig optagelsesprøven til den kunstskele, hvor hans far underviste. Picasso flyttede fra Spanien til Frankrig i 1904 for at blive en del af den parisiske kunstscene. Da diktatoren Francisco Franco vandt den Spanske Borgerkrig i 1939, sagde Picasso, at han ikke ville flytte tilbage til Spanien så længe Franco var diktator. Picasso levede i Frankrig frem til sin død i 1973 – 2 år inden Franco døde og diktaturet i Spanien ophørte.

Picasso skabte gennem hele sit liv kunst og han udforskede løbende forskellige kunstneriske stilarter som symbolistisk, surrealistisk, neoklassicisme og politisk kunst. Picasso producerede så mange værker, at de er blevet underinddelt i deres egne Picasso-perioder, f.eks. den blå periode, den rosa periode, den afrikanske periode og den kubistiske periode. Udover at udforske maleriets mange muligheder, så udforskede og skabte Picasso også værker i f.eks. keramik og grafik. Et gennemgående element i Picassos kunst er en lyst til at udvide kunstens muligheder ved at skildre verden på en måde, der ikke ligner den en-til-en.

Sammen med sin ven, den franske kunstner og skulptør Georges Braque (1882-1963), udviklede Picasso den kubistiske stilart i årene op til 1. Verdenskrig. Ved at skabe motiver ud fra kubistiske former gjorde Braque og Picasso op med den vestlige forståelse af kunst, som noget, der skulle skildre virkeligheden som den var. Maleriet, der ses som forløber til den kubistiske periode, er Picassos *Les Femmes d'Alger (O. J. R. M.)* (Frøknene fra Avignon) som han malede i 1907. I kan se billedet ved at søge efter det på internettet. Her ser man på de to figurer til højre, at Picasso fik stor inspiration fra afrikansk kunst og afrikanske masker. Det var både de kubistiske malerier og de kubistiske skulpturer der blev opfattet som radikale og revolutionære. Mange var forargede og kritiske overfor Picassos kunst, men de kubistiske værker fasttømrede Picasso i kunsthistorien.

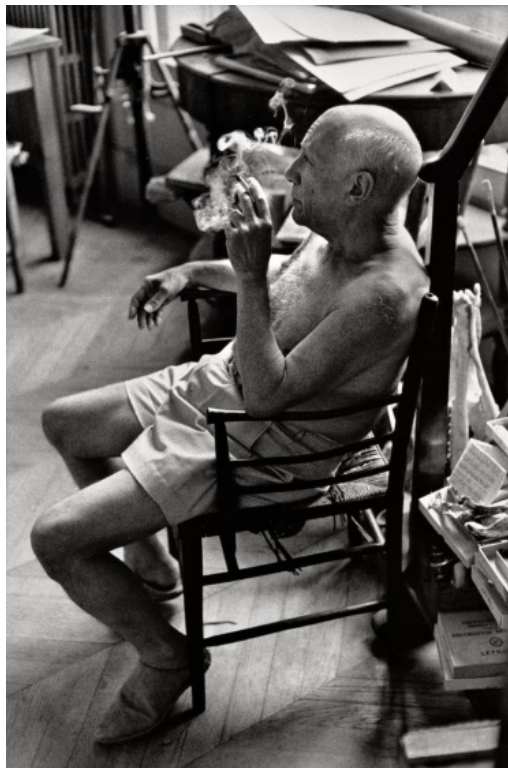
“I paint objects as I think them, not as I see them.”

Picassos sidste leveår

Picasso flyttede i 1961 til Mougins i Sydfrankrig, hvor han arbejdede og boede med sin sidste kone, Jacqueline Roque, frem til sin død i 1973.

I udstillingen *Late Picasso* oplever I kunst fra Picassos sidste leveår, 1960'erne-1970'erne. Disse år blev i Picassos levetid overset, og fokus har i mange år været på hans tidligere værker, og især den kubistiske periode. Picassos senere værker er dog blevet revideret og ses i dag som banebrydende.

Picasso producerede flittigt hele sit liv og skabte mange tusinde kunstværker inden for forskellige genrer og stilarter. I sine sidste leveår arbejdede han med et utroligt tempo, og var altid i gang med mange forskellige værker på en gang, op til fem forskellige billeder om dagen. Det var næsten som om, at Picasso prøvede at skabe så mange værker som muligt, inden han døde som 91-årig.

David Douglas Duncan, No title, From the series A Portrait of a Portrait, 1957 Foto, 35 x 23 cm. Moderna Museet

Pablo Picasso, Baigneur debout/Standing Swimmer, Mougins, August 14 1971.
Fundación Almine y Bernard Ruiz-Picasso, Madrid. © Succession Picasso/VISDA 2026.
Photo: Marc Damage © FABÀ

Inspiration

Picassos forskellige kunstneriske stilperioder blev ofte igangsat af ændringer i Picassos eget liv. Han blev inspireret af sin opvækst og barndomsoplevelser, af de forskellige kærester og forhold han var i og af politiske forandringer, krige og kriser. Picasso omgav sig med andre kunstnere, både malere, forfattere og musikere, som inspirerede og udfordrede hinanden. Picasso blev også inspireret af populærkulturen, og han fandt f.eks. i 1960'erne inspiration i filmatiseringen af Dumas' bog *De Tre Musketerer*, hvilket I kommer til at se i udstillingen.

Værd at kende til inden besøget

Kunst fra Afrika

Se på afrikansk kunst og afrikanske masker. Så har I lettere ved at spotte inspirationen herfra i Picassos værker.

Afrikansk inspiration

Kunst før Picasso

Du kan vise eleverne billeder af malerier, som de så ud før Picasso revolutionerede vestens forestilling om kunst. Vis f.eks. kunst fra Antikken og Guldalderen.

Dansk Guldalder

Wilhelm Marstrand, Familien Waagepetersen, 1836, Statens Museum for Kunst

De tre musketerer

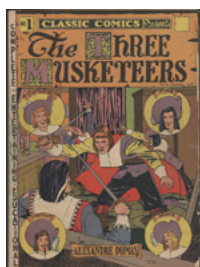
The films' musketeers.
Criterion Collection

Undersøg og diskuter f.eks. hvad en musketer er. Hvad var musketerer kendetegnet ved? Ved eleverne, hvad en musketer-ed er?

De historiske musketerer var kongelige livvagter i Frankrig i årene 1622-1815.

Musketer. De tre Musketerer samt d'Artagnan i højt humør. Illustration af Maurice Laloir til Alexandre Dumas' roman.

Classic Comics No. 1:
The Three Musketeers

Dansk impressionisme

PS Krøyer - Hip hip hurra! Kunstnerfest på Skagen 1888

Nyklassicistisk/historiemalerie

C.W. Eckersberg, Sokrates tager afsked med sine venner (1808)

På besøg i *Late Picasso*

Vi har udarbejdet en række dialogbaserede aktiviteter, I kan bruge under jeres besøg. Opgaverne vil hjælpe jer med at åbne værkerne op og give plads til forskellige perspektiver og oplevelser af værkerne. Bevæg jer sammen og gør ophold ved de fremhævede værker og/eller områder. Tag samtalerne i fællesskab. Med ældre elever, kan der dannes grupper, som selv kan udfolde og fastholde samtalen.

Aktiviteter i Late Picasso

Personligheder/ Musketerer

Picasso var aldrig bange for at lade sig inspirere af andre kunstnere, og i 1960'erne fik han også inspiration i TV. Han lod sig inspirere af serier og film, f.eks. filmatiseringen af Dumas' klassiker De Tre Musketerer. I værkerne kombinerer Picasso kunsthistoriske- og litterære referencer samt musketerens filmhistoriske kostumer. Dette tema giver Picasso rum til at lege med forklædninger, alteregoer, identitet og maskulinitet.

- Sæt jer foran musketer-værkerne, der hvor der er god plads.
- Kig først grundigt på værkerne.
- Tag en fælles og lærerstyret samtale om hvad I lægger mærke til i malerierne.

- Kan I finde musketererne? Hvilke kendetegn har de?
- Hvordan synes I Picasso fremstiller musketererne?
- Hvilke følelser synes du, de udstråler?
- Tal evt. om hvilke tv-serier, film eller bøger, som I selv ville finde inspiration i og hvilke temaer disse referencer kunne være med til at åbne op for.

Menneskelige møder

I denne del af udstillingen undersøger Picasso relationer, kærlighed og familie. Portrætterne er ofte drømmeagtige, forvrængede og har et ufærdigt og enkelt udtryk.

Sæt jer foran værket *To liggende nøgenmodeller*, hvor der er god plads.

- Kig først grundigt på værket.
- Tag en fælles og lærerstyret samtale om hvad I lægger mærke til i maleriet.
- Hvem tror I de to figurer er?
- Hvad er deres relation?
- Hvilket humør har de?
- Tal om hvad den gennemgående grønne farve gør. Hvad betyder valget af farve for stemningen?

Hvis I har kigget på billeder af afrikanske masker forud for besøget, kan I prøve at kigge efter spor af den inspiration i diverse portrætter.

I kan ligeledes gå på opdagelse efter spor af kubisme.

Efter besøget på *Kunsten*

Her følger to opgaver, I kan arbejde med efter jeres besøg i *Late Picasso*.

Lav et sanset portræt

Picasso gjorde op med maleriet som noget, der skulle vise virkeligheden som den er. I stedet arbejdede han med at sætte fokus på former, følelser, farver og strukturer. Tegn portrætter af hinanden uden at se på papiret, men udelukkende ved at kigge på den I skal tegne. Eleverne skal arbejde sammen i par. De skal begge prøve at være tegner og model.

Materialer:

- Blyanter
- Tegnepapir fx A4 eller A3

Sådan gør du:

1. Tegn et portræt uden at kigge ned på din tegning. Aftal evt. en tidsramme fx to minutter.
2. Placer blyant eller farve på papiret – hold ved papiret med den anden hånd.
3. Tegn nu med en langsom og sammenhængende streg (løft ikke blyanten) et portræt af modellen.
4. Lad alle tegne. Ingen må kigge ned på deres portræt, før de samlet får lov til det (da det kan forstyrre alles tegneprocesser).

Tal bagefter om, hvad der kommer til udtryk i portrætterne, når I ikke arbejder med, at de skal ligne virkeligheden.

Lav en kubistisk skulptur

Picasso er blevet kendt for at have opfundet Kubismen. Giv eleverne mulighed for at lave kubistiske skulpturer, hvor man vil kunne se flere sider af ansigtet på én gang. Brug Picassoværket vi har indsat i materialet (eller find selv et eller flere andre I vil arbejde med). Tal om hvorfor dette portræt er kubistisk – hvordan kan eleverne se det?

Materialer:

- Printet Picasso-værk. Hvis muligt print på lidt kraftigere papir end almindeligt kopipapir.
- Et stykke pap/tykt karton til hver skulptur
- Sakse
- Klipsemaskiner
- Malertape

Fortsættes på næste side

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Sådan gør du:

1. Klip portrættet fri af baggrunden.
2. Klip ind i portrættet ved at klippe i de streger der er i forvejen. Sørg for ikke at klippe papiret over.
3. Beslut hvordan du nu vil sætte portrættet sammen på en ny måde. Du må gerne folde papiret. Klip fx øjet delvis frit, så du kan folde det om på den anden side eller vende det nedad.
4. Brug klipsemaskine eller/og malertape til at sætte din figur sammen, så du går fra 2D til 3D.

5. Klips eller lim skulpturen fast til et fast underlag af fx kraftigt karton eller pap.

6. Lav en udstilling af de kubistiske skulpturer og brug gerne lys til at skabe spændende skygger

Tal med eleverne om deres oplevelser med opgaven. Hvordan var det at flytte rundt på ansigtets kendetegn?

Hvordan oplever de skulpturerne, nu hvor de ser dem samlet? Er skulpturerne blevet ens? Eller meget forskellige?

KUNSTEN KREATIVITARIUM
